Maria Laffitte, la darrera «trobairitz»

La sobtada desaparició de Maria Laffitte ens deixa orfes d'una gran veu i una extraordinària intèrpret d'un tipus de música medieval que segurament no era tan sols per la seva prima aparença de blancs cabells llargs i llargues faldilles acolorides sinó també per la seva graciositat el que feien d'aquesta difícil música, suposadament per a minories, totalment assequible per a tothom.

Perquè la Maria cantava també amb les mans, amb el cos i amb tota l'expressió gestual d'una minsa cara d'ulls d'ametlla que brillaven a l'unísson de cada nota.

Gràcies, Maria, perquè jo també hi era, a la Catedral de Castelló d'Empúries (quan encara en dèiem la «catedral») aquella nit de setembre la quasi total foscor encara feia més lúgubre l'interior de la nau d'aquell temple ple de gom a gom. En el decurs d'una visita guiada nocturna, el guia ens havia fet asseure dins d'aquest meravellós espai esperant qualsevol sorpresa o tan sols per refernos amb un merescut descans després de més d'una hora de camí i quan el silenci, només era trencat per algun o altre estossec o per l'esmunyir d'un banc de fusta..., la llum d'un projector il·luminà la minsa forma de la Maria, la llum queia perpendicularment des dels balcons de l'orgue com una dutxa sobre la teva graciosa i petita figura, des de l'atri fins al presbiteri d'un pas petit i ritmat només acompanyada de la teva inseparable arpa de corda, la teva veu s'anava fent més forta impregnant les mil·lenàries pedres dels seus murs i com si els precs dels nostres ancestres responguessin, un ressò perpetuava les teves notes i fins que no vares ésser a la meva alçada (cap a les fileres del davant) no vaig acabar d'entendre tot allò, tota aquella simfonia, la feies tu sola, una veu i una arpa de corda que picaves amb un pal.

Gràcies, Maria, perquè jo també hi era.

—Joan Pau Andreu. Membre de l'Associació dels Amics de la Catedral de Castelló d'Empúries.

Diari de Girona - 26-02-08